

Πειραιώς 132
118 54 Αθήνα
Τηλ.: 210-3727400
Fax: 210-3255460
E-mail: info@rae.gr
Web: www.rae.gr

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 2/2017

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, ως προς: α) το χαρακτηρισμό των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ως «τεχνολογικά ουδέτερων» ή μη, β) τις τεχνολογίες ή/και κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εντάσσονται στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, και γ) τη μεθοδολογία και τη διαδικασία επιμερισμού ισχύος που προβλέπεται για συμμετοχή σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, **στις 23 Φεβρουαρίου 2017**, και

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4447/2016 «Χωρικός σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 241/23.12.2016) και ειδικότερα το άρθρο 28, όπως ισχύει.
2. Τις διατάξεις του ν. 4414/2016 «Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Διατάξεις για το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των κλάδων προμήθειας και διανομής στην αγορά του φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 149/09.08.2016) και ειδικότερα το άρθρο 7, όπως ισχύει.

3. Τις διατάξεις του ν. 4254/2014 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 85/07.04.2014), όπως ισχύει.
4. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ Α' 179/22.08.2011), όπως ισχύει.
5. Τις διατάξεις του ν. 3894/2010 «Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων» (ΦΕΚ Α' 204/02.12.2010), όπως ισχύει.
6. Τις διατάξεις του ν. 3851/2010 «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (ΦΕΚ Α' 85/04.06.2010), όπως ισχύει.
7. Τις διατάξεις του ν. 3775/2009 «Κανόνες Τεκμηρίωσης Ενδοομιλικών Συναλλαγών, Κανόνες Υποκεφαλαιοδότησης Επιχειρήσεων, Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 122/21.7.2009), όπως ισχύει.
8. Τις διατάξεις του ν. 3468/2006 «Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 129/27.06.2006), όπως ισχύει.
9. Την Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την «προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ» (L 140).
10. Την υπ' αριθμ. ΑΥ/Φ1/οικ.19598/01.10.2010 Απόφαση της Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Απόφαση για την επιδιωκόμενη αναλογία εγκατεστημένης ισχύος και την κατανομή της στο χρόνο μεταξύ των διαφόρων τεχνολογιών Α.Π.Ε.» (ΦΕΚ Β' 1630/11.10.2010).
11. Το 10ετές Πλάνο Ανάπτυξης του Συστήματος περιόδου 2017-2026 (ΔΠΑ 2017-2026) όπως αυτό έχει εγκριθεί με την υπ' αριθμ. 280/2016 Απόφαση της ΡΑΕ.
12. Την υπ' αριθμ. 570/2016 Απόφαση της ΡΑΕ «Επί των οριστικών αποτελεσμάτων της Ηλεκτρονικής Δημοπρασίας της 12ης Δεκεμβρίου 2016, και επί της υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι- 215192/12.12.2016 ένστασης της εταιρείας «PRIME ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» η οποία υποβλήθηκε σύμφωνα με την παρ. 14.3 του άρθρου 14 της υπ' αριθμ. 417/Απόφασης ΡΑΕ «Διενέργεια Πιλοτικής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας υποβολής προσφορών για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 8 του Ν. 4414/2016» (ΦΕΚ Β' 3627, ΑΔΑ: ΩΠΛΗΙΔΞ-Δ32)».

13. Την υπ' αριθμ. 452/2015 Απόφαση της ΡΑΕ «*Τροποποίηση της απόφασης ΡΑΕ 408/2015 (ΦΕΚ Β' 2556/26.11.2015), καθορισμός του συνολικού κόστους του Έργου και κωδικοποίηση των διατάξεων που αφορούν το Έργο «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο Υψηλής Τάσης Νότιας Εύβοιας».*
14. Την υπ' αριθμ. 699/01.08.2012 Απόφαση της ΡΑΕ «*Χαρακτηρισμός της Πελοποννήσου ως περιοχής με κορεσμένο δίκτυο για απορρόφηση ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε., διαπίστωση ορίων ασφαλούς απορρόφησης ισχύος Α.Π.Ε. στην περιοχή αυτή.*
15. Την υπ' αριθμ. 96/24.05.2007 Απόφαση της ΡΑΕ «*Καθορισμός Περιοχών με κορεσμένα δίκτυα, προσδιορισμός περιθωρίων ανάπτυξης σταθμών Α.Π.Ε. σε αυτές, καθορισμός μεθοδολογίας επιμερισμού της ισχύος και πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων για χορήγηση απόφασης εξαίρεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 4 και της παρ. 1 του άρθρου 23 του Κανονισμού Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 448/2007)».*
16. Το υπ' αριθμ. COM (2016)/860/30.11.2016 έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «*Clean Energy for all Europeans*».
17. Την υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-214370/21.11.2016 Έκθεση της GIZ προς το ΥΠΕΝ με τίτλο «*Recommendations for the implementation of renewable energy tenders in Greece*».
18. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής C(2016)/7272/16.11.2016 επί της κοινοποίησης του εθνικού σχήματος λειτουργικής ενίσχυσης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. SA 44666.
19. Τα στοιχεία της EUROSTAT (<http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>, τελευταία επικαιροποίηση 28.07.2016), ως προς το ποσοστό συμμετοχής των Α.Π.Ε. στην τελική ακαθάριστη κατανάλωση ενέργειας.
20. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 14ης Αυγούστου 2014 για την «*παραχώρηση στην Ελληνική Δημοκρατία παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2009/72/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*» [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2014) 5902].
21. Τις Κατευθυντήριες Γραμμές (ΚΓ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) (2014/C 200/01, 28.06.2014).
22. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «*Energy Roadmap 2050*» [(CO)M(2011) 885/2].
23. Το Μηνιαίο Δελτίο Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. & Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου - Ιανουαρίου 2017, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΛΑΓΗΕ Α.Ε..

24. Το Μηνιαίο Δελτίο Ενέργειας - Δεκέμβριος 2016, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΑΔΜΗΕ Α.Ε..
25. Το Συνοπτικό Πληροφοριακό Δελτίο Α.Π.Ε. & Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Δεκέμβριος 2016, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΛΑΓΗΕ Α.Ε..
26. Το Πληροφοριακό Δελτίο Παραγωγής στα ΜΔΝ - Σεπτέμβριος 2016, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε..
27. Το Μηνιαίο Δελτίο Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. & Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Ιανουάριος 2015, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΛΑΓΗΕ Α.Ε..
28. Τα στοιχεία από τους Διαχειριστές και τη ΛΑΓΗΕ Α.Ε., σε σχέση με τις εν ισχύ δεσμευτικές προσφορές, τις συμβάσεις σύνδεσης, και τις συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης έργων Α.Π.Ε..
29. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις τις παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Σκέφτηκε ως εξής:

Ι. Θεσμικό πλαίσιο

Επειδή, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 «Από την 1η Ιανουαρίου 2017, τίθεται σε ισχύ καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών».

Επειδή, βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 «Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., καθορίζονται οι τεχνολογίες ή/και οι κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που εντάσσονται στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών της παρ. 1, ο χαρακτηρισμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ως «τεχνολογικά ουδέτερων» ή μη, η μεθοδολογία και η διαδικασία επιμερισμού ισχύος που προβλέπεται για συμμετοχή σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η Ρ.Α.Ε. για τη διατύπωση της γνώμης της λαμβάνει υπόψη ιδίως τα ακόλουθα: α) τους στόχους ανάπτυξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., β) τους τεχνικούς περιορισμούς του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, γ) το κόστος της αναγκαίας επέκτασης του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για την ανάπτυξη σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., δ) την ανάγκη αποφυγής στρεβλώσεων στις αγορές πρώτων υλών από τη στήριξη της βιομάζας, ε) τη

συνεισφορά της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για τη διαμόρφωση των Τιμών Αναφοράς και την επίπτωση στο συνολικό κόστος της Λειτουργικής Ενίσχυσης του καθεστώτος στήριξης του παρόντος αναφορικά με την επίτευξη των εθνικών στόχων για τις Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α....»

***Επειδή**, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές (ΚΓ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Κρατικές Ενισχύσεις στις Α.Π.Ε., από 1.1.2017 και για έργα ισχύος άνω του 1 MW, εκτός της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από έργα επίδειξης, καθώς και από αιολική ενέργεια για την οποία ισχύει όριο εγκατεστημένης δυναμικότητας ηλεκτροπαραγωγής άνω των 6 MW ή 6 μονάδων παραγωγής (σημείο 127 των ΚΓ), οι ενισχύσεις θα χορηγούνται στο πλαίσιο μιας ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών βάσει σαφών, διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων, εκτός εάν: α) τα κράτη μέλη αποδεικνύουν ότι μόνον ένα ή πολύ περιορισμένος αριθμός έργων μπορούν να είναι επιλέξιμα ή β) τα κράτη μέλη αποδεικνύουν ότι μια ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών θα οδηγήσει σε υψηλότερα επίπεδα στήριξης (επί παραδείγματι για την αποφυγή στρατηγικής υποβολής προσφορών) ή γ) τα κράτη μέλη αποδεικνύουν ότι μια ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών θα οδηγήσει σε χαμηλά ποσοστά υλοποίησης του έργου (αποφυγή υπερβολικά χαμηλών προσφορών).*

Η διαδικασία υποβολής προσφορών μπορεί να περιοριστεί σε συγκεκριμένες τεχνολογίες, όταν μια διαδικασία ανοιχτή σε όλους τους φορείς, ενδεχομένως οδηγήσει σε κατώτερο του βέλτιστου αποτέλεσμα λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη μακροπρόθεσμη δυναμικότητα δεδομένης νέας και καινοτόμου τεχνολογίας, ή την ανάγκη επίτευξης διαφοροποίησης ή τους περιορισμούς του δικτύου και τη σταθερότητα του δικτύου μεταφοράς, ή το κόστος ολοκλήρωσης του συστήματος ή την ανάγκη αποφυγής στρεβλώσεων στις αγορές πρώτων υλών από τη στήριξη της βιομάζας (σημείο 126 των ΚΓ).

Οι μεμονωμένες ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κοινοποιηθέντος καθεστώτος ενισχύσεων, εξακολουθούν να υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον δεν χορηγούνται βάσει ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών και υπερβαίνουν τα κάτωθι όρια (σημείο 20 των ΚΓ):

«α) επενδυτικές ενισχύσεις, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης υπερβαίνει τα 15 εκατ. ευρώ για μία επιχείρηση·

β) ενισχύσεις λειτουργίας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή/και τη συνδυασμένη παραγωγή θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές, όπου η ενίσχυση χορηγείται σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε χώρους στους οποίους, ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης, η δυναμικότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ανά χώρο υπερβαίνει τα 250 μεγαβάτ (MW)·

γ) ενισχύσεις λειτουργίας για την παραγωγή βιοκαυσίμων, εφόσον η ενίσχυση χορηγείται σε εγκατάσταση παραγωγής βιοκαυσίμων σε χώρους στους οποίους, ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης, η παραγωγή υπερβαίνει τους 150 000 τόνους (τ.) ετησίως·

δ) ενισχύσεις λειτουργίας για τη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, εφόσον η ενίσχυση χορηγείται σε εγκατάσταση συμπαραγωγής στην οποία, ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης, η δυναμικότητα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας υπερβαίνει τα 300 MW· οι ενισχύσεις για την παραγωγή θερμότητας από συμπαραγωγή αξιολογούνται στο πλαίσιο της κοινοποίησης βάσει της δυναμικότητας ηλεκτροπαραγωγής·

ε) ενισχύσεις για ενεργειακές υποδομές, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ για μία επιχείρηση, ανά επενδυτικό έργο· .....»

Επειδή, οι εθνικοί ενεργειακοί στόχοι για τη διείσδυση των Α.Π.Ε. στο ενεργειακό ισοζύγιο μέχρι το 2010, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην Οδηγία 2009/28/ΕΚ, προβλέπονται στο ν. 3468/2006, όπως τροποποιήθηκε με το ν.3851/2010 και ισχύει, ενώ η επιδιωκόμενη αναλογία εγκατεστημένης ισχύος και η κατανομή της στο χρόνο μεταξύ των διαφόρων τεχνολογιών Α.Π.Ε. έως το 2020, προσδιορίστηκε με την υπ' αριθμ. ΑΥ/Φ1/οικ.19598/01.10.2010 Απόφαση της Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Επιπλέον στο ν. 3468/2006, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4254/2014, τίθενται ανώτατα επίπεδα συνολικής ισχύος συγκεκριμένων τεχνολογιών σταθμών Α.Π.Ε. που τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία, ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους μετά την 01^η.01.2014 και η παραγόμενη ενέργεια των οποίων λαμβάνει λειτουργική ενίσχυση και συγκεκριμένα:

α) για τις κατηγορίες 7 και 8 (ηλιοθερμικοί σταθμοί με, ή χωρίς αποθήκευση) του Πίνακα Α της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006: στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα συνολικά 100 MW, στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα συνολικά 10% επί της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος κάθε ανεξάρτητου συστήματος,

β) για την κατηγορία 9 (γεωθερμική ενέργεια χαμηλής θερμοκρασίας κατά την παρ. 1στ του άρθρου 2 του ν.3175/2003): 50 MW,

γ) για τις κατηγορίες 11 έως 13 (βιομάζα ή βιορευστά ανεξαρτήτως ισχύος που αξιοποιούνται μέσω θερμικών διεργασιών εξαιρουμένου του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων): στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα συνολικά 40 MW, και

δ) για τις κατηγορίες 16 και 17 (βιοαέριο που προέρχεται από αναερόβια χώνευση βιομάζας (ενεργειακών καλλιιεργειών, ενσιρωμάτων χλωρής νομής γεωργικών καλλιιεργειών, κτηνοτροφικών και αγροτοβιομηχανικών οργανικών υπολειμμάτων και αποβλήτων, αποβλήτων βρώσιμων ελαίων και λιπών, ληγμένων τροφίμων): στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα συνολικά 50 MW.

Τα ανωτέρω επίπεδα ισχύος (MW) μπορούν να αυξάνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας που εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη τον ενεργειακό σχεδιασμό και τις ανάγκες του ενεργειακού συστήματος, την πορεία επίτευξης των στόχων, τη μείωση του κόστους των τεχνολογιών κ.λπ.

ΙΙ. Σχετικά με το χαρακτηρισμό των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, ως «τεχνολογικά ουδέτερων», ή μη

Επειδή, βάσει των πιο πρόσφατων διαθέσιμων στοιχείων της EUROSTAT (<http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>, τελευταία επικαιροποίηση 28.07.2016), στο τέλος του έτους 2014 το ποσοστό συμμετοχής των Α.Π.Ε. στην τελική ακαθάριστη κατανάλωση ενέργειας, ανήλθε σε 15,3%, με το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής στην ηλεκτροπαραγωγή να ανέρχεται σε 21,9%. Είναι πρόδηλο ότι για την επίτευξη του στόχου του 2020, λαμβάνοντας υπόψη και την παραγόμενη ενέργεια από νέους σταθμούς Α.Π.Ε. συνολικής ισχύος περίπου 580 MW, βάσει των δημοσιευμένων στοιχείων των μηνιαίων δελτίων της ΛΑΓΗΕ Α.Ε έως 31/12/2016, οι οποίοι έχουν εγκατασταθεί από 01/01/2015, απαιτείται να εγκατασταθεί πρόσθετη ισχύς Α.Π.Ε..

Επειδή, σύμφωνα με το έγγραφο έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του νέου εθνικού μηχανισμού στήριξης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., βάσει των πραγματικών δεδομένων που εκτέθηκαν αναλυτικά ανωτέρω, αλλά και πρόσθετων σεναρίων που μελετώνται στο πλαίσιο του ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας για την επίτευξη των δεσμευτικών στόχων με ορίζοντα το 2020, με γνώμονα το μικρότερο δυνατό κόστος προς τους καταναλωτές και την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση του Ειδικού Λογαριασμού του αρθ. 143 του ν. 4001/2011, λαμβάνοντας επιπρόσθετα υπόψη τεχνικούς και άλλους περιορισμούς και παραμέτρους, εκτιμάται ότι η πρόσθετη ισχύς Α.Π.Ε. που θα πρέπει να εγκατασταθεί ανέρχεται σε 2.200 - 2.700 MW (σημείο 5 της ενότητας 2.2. της Έγκρισης).

Επειδή, για την υποστήριξη της ανάπτυξης των διάφορων τεχνολογιών Α.Π.Ε., λαμβάνονται υπόψη, πέραν από τις παραμέτρους που μπορούν αντικειμενικά να υπολογιστούν, όπως το κόστος ανάπτυξης των σταθμών Α.Π.Ε. και η άμεση οικονομική επιβάρυνση που έχει ο καταναλωτής ηλεκτρικής ενέργειας, και άλλες παράμετροι, όπως η κατάσταση της οικονομίας, οι προοπτικές για ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη, η προστιθέμενη αξία από τις επενδύσεις Α.Π.Ε. σε εθνικό αλλά και σε τοπικό επίπεδο, η στήριξη της εγχώριας βιομηχανίας/βιοτεχνίας και η δημιουργία προϋποθέσεων επέκτασης αυτής, η δημιουργία προϋποθέσεων εξαγωγικής δραστηριότητας, ανάλογα και με το είδος και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της χρησιμοποιούμενης μορφής και τεχνολογίας Α.Π.Ε..

Επειδή, υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση ανά τεχνολογία Α.Π.Ε., αφενός ως προς τα εξωτερικά οφέλη (*positive externalities*) που δημιουργούν, όπως οι νέες θέσεις εργασίας, η συμβολή στην ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού (παροχή φορτίου βάσης, υποκατάσταση εισαγόμενων ορυκτών καυσίμων), η συμβολή στην εκπλήρωση των δεσμεύσεων της χώρας, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η συμβολή στην ενεργειακή αξιοποίηση υπολειμμάτων αγροτοκτηνοτροφικών, βιομηχανικών και εν γένει ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, αφετέρου ως προς την τεχνολογική ωριμότητά τους και τη διείσδυσή τους στο εγχώριο ηλεκτρικό σύστημα (επενδυτική ωριμότητα), και συγκεκριμένα:

- **Μικρά Υδροηλεκτρικά (0-15MW):** Τα ΜΥΗΕ έργα έχουν σημαντική εγχώρια προστιθέμενη αξία, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του κόστους εγκατάστασης αφορά έργα υποδομής.
- **Ηλιοθερμικοί Σταθμοί:** Η τεχνολογία των ηλιοθερμικών σταθμών συνδυαζόμενη με αποθήκευση θερμότητας και συμπληρωματική καύση συμβατικών καυσίμων μπορεί να καταστεί τεχνολογία παροχής φορτίου βάσης, κάτι που όμως συνεπάγεται σημαντικά αυξημένο κόστος. Στην Ελλάδα δεν έχει υλοποιηθεί σχετική επένδυση, παρά το γεγονός ότι υπάρχει διαθέσιμο δυναμικό. Με βάση τα τρέχοντα δεδομένα κόστους, δυναμικού και απόδοσης των εν λόγω συστημάτων, ως οικονομικά αποδοτικές προκύπτουν ιδίως οι επενδύσεις στη νότια Ελλάδα και δη στα ΜΔΝ (Κρήτη, Ρόδος).
- **Γεωθερμία:** Οι γεωθερμικές μονάδες αποτελούν εν γένει μονάδες βάσης. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από γεωθερμία είναι εφικτή με διαφορετικές τεχνολογίες. Ωστόσο για τα ελληνικά δεδομένα και με βάση και τις αιτήσεις που έχουν κατατεθεί, η τεχνολογία του δυαδικού κύκλου καθίσταται η πλέον δόκιμη λόγω κυρίως περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων. Το κόστος εγκατάστασης παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του πεδίου και τις απαιτήσεις/βάθη των γεωτρήσεων. Στην Ελλάδα δεν έχει υλοποιηθεί σχετική επένδυση, παρά το γεγονός ότι υπάρχει διαθέσιμο δυναμικό.
- **Βιομάζα:** Οι μονάδες βιομάζας αποτελούν εν γένει μονάδες βάσης με επιπλέον προστιθέμενη αξία σε περίπτωση εγχώριας πρώτης ύλης. Αν και υπάρχει ένας αριθμός από διαθέσιμες τεχνολογίες, όπως συμβατικές μονάδες καύσης σε εστία, μονάδες ρευστοποιημένης κλίνης, αεριοποίηση, πυρόλυση, κ.λπ., θεωρείται ότι οι συμβατικές μονάδες καύσης σε εστία αποτελούν την πλέον ώριμη τεχνολογία. Το κόστος παραγωγής εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από το είδος και το κόστος προμήθειας της πρώτης ύλης, το οποίο αποτελεί το μεγαλύτερο παράγοντα αβεβαιότητας των μονάδων βιομάζας.
- **Αέρια από ΧΥΤΑ/Βιολογικούς Καθαρισμούς:** Αποτελεί ώριμη τεχνολογικά μέθοδο χρησιμοποίησης του εκλυόμενου μεθανίου από ΧΥΤΑ και βιολογικούς

καθαρισμούς κυρίως μέσω ΜΕΚ. Το μοναδιαίο κόστος λειτουργίας εξαρτάται σημαντικά από την απρόσκοπτη παροχή πρώτης ύλης. Η περαιτέρω ανάπτυξη τέτοιων μονάδων εξαρτάται άμεσα από την ακολουθούμενη πολιτική σε σχέση με τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων.

- **Βιοαέριο:** Όπως και οι μονάδες βιομάζας, οι μονάδες βιοαερίου αποτελούν ώριμες τεχνολογικά μονάδες συνεχούς λειτουργίας. Χρησιμοποιούν κυρίως αγροτικά και κτηνοτροφικά υπολείμματα, καθώς και υπολείμματα από τη βιομηχανία τροφίμων. Η μακροχρόνια τροφοδοσία και το κόστος μεταφοράς αποτελούν σημαντικούς παράγοντες διαμόρφωσης του τελικού κόστους παραγωγής. Παρά το έντονο ενδιαφέρον, έχουν κατασκευαστεί μέχρι στιγμής ελάχιστες μονάδες βιοαερίου, γεγονός που αποτυπώνει και τη δυσκολία κυρίως σε σχέση με τη μακροχρόνια διασφάλιση επαρκούς πρώτης ύλης σε κατάλληλο κόστος. Εν γένει οι επενδύσεις σε έργα βιοαερίου/βιομάζας έχουν σημαντική αναπτυξιακή διάσταση καθώς σχετίζονται με τη γεωργική/ κτηνοτροφική παραγωγή, καθώς και τη διαχείριση των υπολειμμάτων των κλάδων αυτών, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και προστιθέμενη αξία σε περιφερειακό επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα επιλύουν προβλήματα διαχείρισης αποβλήτων.
- **Υβριδικοί Σταθμοί:** Είναι οι σταθμοί που αποτελούνται από σταθμούς Α.Π.Ε. σε συνδυασμό με σύστημα αποθήκευσης, όπως αυτοί ορίζονται στο Ν.3468/2006, ΦΕΚ Α' 129/27.06.2006, και οι οποίοι θα εγκαθίστανται στο δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (ΜΔΝ). Η ένταξη του υβριδικού σταθμού σε ένα αυτόνομο ηλεκτρικό σύστημα των ΜΔΝ αντικαθιστά παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές μονάδες με χρήση πετρελαίου (mazut ή diesel), ενισχύοντας τα ποσοστά διείσδυσης από Α.Π.Ε. στο σύστημα αυτό. Παράλληλα, οι Υβριδικοί Σταθμοί με την εγγυημένη ισχύ συμβάλλουν στη διασφάλιση της επάρκειας ισχύος του νησιού οδηγώντας σε περιορισμό των αναγκών για εγκατάσταση νέων συμβατικών μονάδων παραγωγής προς κάλυψη της αιχμής και των αναγκαίων εφεδρειών του αυτόνομου συστήματος.

Επειδή, οι διαφορετικές τεχνολογίες Α.Π.Ε. έχουν διαφορετικό «Σταθμισμένο Κόστος Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας» (ΣΚΠΗΕ)¹. Λεπτομερής αναφορά στις τυπικές τιμές παραμέτρων υλοποίησης σταθμών Α.Π.Ε. στην Ελλάδα καθώς και στο εκτιμώμενο ΣΚΠΗΕ τυπικού έργου ανά τεχνολογία Α.Π.Ε. και κατηγορία ισχύος γίνεται και στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4414/2016, προκειμένου να αιτιολογηθούν οι ορισθείσες με το άρθρο 4, τιμές

¹ Το ΣΚΠΗΕ καθορίζεται στη βάση ενός τυπικού έργου ανά τεχνολογία Α.Π.Ε. και κατηγορία ισχύος λαμβάνοντας υπόψη το κόστος προμήθειας και εγκατάστασης του εξοπλισμού, το σταθερό και μεταβλητό κόστος λειτουργίας του έργου, την αναμενόμενη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και όλες τις υπόλοιπες τεχνικές και λογιστικές παραμέτρους που καθορίζουν το κόστος και τα έσοδα των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. (π.χ. τέλος για ΟΤΑ, απομείωση απόδοσης εξοπλισμού, εναπομείνασα αξία έργου, αποσβέσεις κ.λπ.), όπως και ένα εύλογο επιτόκιο προεξόφλησης.

αναφοράς για την αποζημίωση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

Επειδή, όπως και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει σε πληθώρα κειμένων πολιτικής [ενδεικτικά, Ανακοίνωση «Energy Roadmap 2050» (CO)M(2011) 885/2], η επίτευξη των στόχων για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να επιτευχθεί με παράλληλη διασφάλιση της ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού και της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Επειδή, κρίνεται σκόπιμο να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του μηχανισμού πληρωμής των παραγωγών από μονάδες Α.Π.Ε., μέσω του Ειδικού Λογαριασμού του αρ. 143 του ν. 4001/2011 και ως εκ τούτου οι νέες εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. πρέπει στο μεγαλύτερο ποσοστό τους να αφορούν ώριμες τεχνολογίες με χαμηλότερο συγκριτικά ΣΚΠΗΕ.

Επειδή, βάσει των ανωτέρω, οι ώριμες και με συγκριτικά χαμηλότερο ΣΚΠΗΕ, τεχνολογίες αιολικών και φωτοβολταϊκών σταθμών (για τις οποίες έχει εκδηλωθεί το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον) είναι μεταβλητές και μη κατανεμόμενες ως προς τη λειτουργία τους, ενώ οι τεχνολογίες, οι οποίες έχουν μεγαλύτερο ΣΚΠΗΕ (Βιοαέριου, Γεωθερμίας, Ηλιοθερμικοί Σταθμοί με αποθήκευση και Σ.Η.Θ.Υ.Α.) προσομοιάζουν μονάδες βάσης, αφού είναι σε μεγάλο βαθμό ελεγχόμενες στη λειτουργία τους και με βάση το προφίλ παραγωγής τους μπορούν να συνεισφέρουν στη λειτουργία του συστήματος προσφέροντας επικουρικές υπηρεσίες εφεδρειών και στήριξης (τάσης, συχνότητας) του ηλεκτρικού συστήματος. Συνεπώς και λόγω αυτής της συμπληρωματικότητας (ελεγχόμενη και μη ελεγχόμενη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας) των ως άνω δυο κατηγοριών των τεχνολογιών Α.Π.Ε. ως προς τη στήριξη της λειτουργίας του ηλεκτρικού συστήματος (εξομάλυνση των ημερήσιων αιχμών φορτίου, λειτουργία Α/Γ και κατά τις νυχτερινές ώρες, επικουρικές υπηρεσίες ελεγχόμενων μονάδων Α.Π.Ε.), θα πρέπει να υπάρξει πρόνοια ώστε η ανάπτυξή τους να γίνει με όρους που θα εξασφαλίζουν την ταυτόχρονη και ορθολογική συμμετοχή τους στο εγχώριο ηλεκτροπαραγωγικό μίγμα.

Επειδή, ειδικά μεταξύ των τεχνολογιών αιολικών, φωτοβολταϊκών και ΜΥΗΕ με συγκριτικά χαμηλότερο ΣΚΠΗΕ, παρουσιάζονται επιμέρους ιδιαιτερότητες που μπορεί να δράσουν αποφασιστικά υπέρ ή εις βάρος είτε της μιας είτε της άλλης σε περίπτωση διενέργειας τεχνολογικά ουδέτερης ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών. Τέτοιες ιδιαιτερότητες είναι ενδεικτικά, ο εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης αδειοδότησης και εγκατάστασης μετά τη λήψη όρων σύνδεσης, όπου στα Φ/Β είναι πολύ πιο σύντομος και η διαδικασία εν γένει απλούστερη σε σχέση με τις δύο άλλες τεχνολογίες, η εξαίρεση των Φ/Β σταθμών από την καταβολή τέλους υπέρ ΟΤΑ, στην οποία αντιθέτως υποχρεούνται οι αιολικοί και ΜΥΗΕ σταθμοί, ενώ ειδικά στην περίπτωση των ΜΥΗΕ υφίσταται εκ του νόμου επιπλέον υποχρέωση καταβολής τέλους υπέρ Φορέων Διαχείρισης, όπου απαιτείται. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι αιολικοί

σταθμοί που θα μπορούσαν να ανταγωνιστούν Φ/Β σταθμούς, σε περίπτωση διενέργειας τεχνολογικά ουδέτερης ανταγωνιστικής διαδικασίας, είναι αυτοί σε περιοχές με πολύ υψηλό αιολικό δυναμικό όπου υπάρχει περιορισμένη ή έχει ήδη εξαντληθεί η δυνατότητα απορρόφησης (βλ. αποφάσεις κορεσμένων περιοχών) και συνεπώς απαιτείται πρόσθετη ενίσχυση του ηλεκτρικού συστήματος για τη διασύνδεσή τους, άρα πρόσθετο κόστος με ενδεχόμενη μάλιστα καθυστέρηση στον ορίζοντα υλοποίησης των έργων μέχρι την ολοκλήρωση των έργων διασύνδεσης, που περιορίζει το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα, κρίνεται πιθανό, στο πλαίσιο διενέργειας τεχνολογικά ουδέτερων ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, να προκρίνονται για ενίσχυση ως επί το πλείστον Φ/Β εγκαταστάσεις.

Επειδή, έχουν παρατηρηθεί σημαντικές αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας λόγω υπερσυγκέντρωσης αιτημάτων για εγκατάσταση έργων ΑΠΕ, κάτι που οδηγεί σε καθυστέρηση της υλοποίησης των έργων ή και ματαίωσης αυτών.

Επειδή, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η διασπορά των έργων σε όλη την ελληνική επικράτεια, για την αποφυγή υπερσυγκέντρωσης αιτημάτων σε μία μόνο περιοχή αλλά και για την ενίσχυση της διασποράς των έργων ΑΠΕ.

Επειδή, στα αυτόνομα ηλεκτρικά συστήματα η μεθοδολογία προσδιορισμού των περιθωρίων ισχύος είναι διαφορετική για τις τεχνολογίες των ΑΠΕ και οδηγεί σε υπολογισμό διαφορετικών περιθωρίων ισχύος, π.χ. για μη ελεγχόμενες μονάδες ΑΠΕ (αιολικοί σταθμοί, Φ/Β σταθμοί) καθώς και ελεγχόμενων μονάδων (βιομάζα).

Επειδή, υπό το πρίσμα των ανωτέρω προκύπτει ως ενδεδειγμένη η επιλογή σχήματος ανταγωνιστικών διαδικασιών ανά τεχνολογία και όχι τεχνολογικά ουδέτερων.

III. Σχετικά με τις τεχνολογίες ή/και τις κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ που εντάσσονται στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών

Επειδή, κρίνεται σκόπιμο να αξιοποιηθεί η ευχέρεια που παρέχεται από τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την εξαίρεση έργων μικρής ισχύος από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες, δεδομένου ότι έργα μικρότερης ισχύος δεν μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακος και επομένως κρίνεται ότι είναι μη ανταγωνιστικά σε σχέση με μεγαλύτερα έργα σε περίπτωση σύγκρισης με κριτήριο την τιμή αποζημίωσης. Επιπλέον, τα εν λόγω έργα ανήκουν συνήθως σε μικρούς επενδυτές των περιοχών εγκατάστασης, που προφανώς δεν είναι σε θέση να ανταγωνιστούν μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου, ενώ ενδεχόμενη αποθάρρυνσή τους για ενασχόληση με την ανάπτυξη μικρών εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. θα επιφέρει αρνητικές συνέπειες στην

εξοικείωση των τοπικών κοινωνιών με τις Α.Π.Ε. και στην αφομοίωση των θετικών επιπτώσεων της λειτουργίας τους σε τοπικό επίπεδο.

Επειδή, με βάση τα μέχρι σήμερα στοιχεία, η κατηγορία αιολικών έργων ισχύος μικρότερης ή ίσης των 3 MW αφορά σε ένα πολύ μικρό ποσοστό αδειοδοτημένων αιολικών έργων που ανέρχεται σε συνολική ισχύ 22,475MW, συνεπώς η εξαίρεσή τους από διαγωνιστικές διαδικασίες και η ένταξή τους στους μηχανισμούς αποζημίωσης που περιγράφονται στο ν. 4414/2016 δεν θα επιφέρει υπέρμετρη επιβάρυνση του Ειδικού Λογαριασμού του αρθ. 143 του ν. 4001/2011. Επιπρόσθετα και αναφορικά με τα αιολικά έργα, διαπιστώθηκε έντονα κατά τους τελευταίους κύκλους υποβολής αιτήσεων στη ΡΑΕ (κύκλοι Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου 2016) η κατάτμηση έργων μέχρι του ορίου της ισχύος των 3MW ανά έργο από τον ίδιο ή παραπλήσιους ως προς τη μετοχική σύνθεση και εκπροσώπηση φορείς, με πρόδηλο σκοπό την εξασφάλιση της ευνοϊκής αντιμετώπισης ως προς την τιμολόγηση και τον τρόπο της ένταξης των μονάδων στη λειτουργία του ΗΕΠ, γεγονός που δημιουργεί δυσαρμονία στην ανάπτυξη των εν λόγω έργων και προφανώς δεν συνάδει με το πνεύμα των Κατευθυντήριων Γραμμών για την ενέργεια και το περιβάλλον. Ως εκ τούτου και προκειμένου να αποθαρρυνθούν επενδυτικές αποφάσεις κατάτμησης ισχύος έργων με αποκλειστικό σκοπό την αποφυγή ένταξης των έργων αυτών σε ανταγωνιστικές διαδικασίες, προτείνεται η προσθήκη επιπλέον κριτηρίου αξιολόγησης επί ποινή απόρριψης των εν λόγω αιτημάτων από τη ΡΑΕ αναφορικά με την τήρηση ελάχιστης απόστασης 1,5χλμ από τις Α/Γ γειτονικού αιολικού σταθμού ισχύος ίσης ή μικρότερης των 3MW.

Επειδή, στο υπ' αριθμ. COM (2016)/860/30.11.2016 έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη μετάβαση της Ευρώπης στη νέα εποχή του τομέα της παραγωγής ενέργειας («*Clean Energy Transition*»), επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι κρίσιμο στοιχείο για τη μεταβολή αυτή, συνιστά η συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στην οριοθέτηση των προτεραιοτήτων και των επιμέρους σχεδιασμών: «... *The clean energy transition will not happen without multi-stakeholder action from civil society and regional and local level. Cities, regions, business, social partners and other stakeholders need to get actively involved in the discussions on energy transition, in particular in the context of the Integrated Energy and Climate Plans so that these respond adequately to the needs of the different territories*», ενώ στο ίδιο κείμενο ζητείται από τα Κράτη Μέλη να αναλάβουν δράσεις ώστε «*to closely involve social partners in the discussions on energy transition, in particular in the context of the integrated national energy and climate plans*». Ήδη, προς αυτήν την κατεύθυνση και με σκοπό τη μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών με τη μορφή κοινοπρακτικών / συνεταιριστικών σχημάτων στην ανάπτυξη των έργων Α.Π.Ε. στη χώρα μας, η ελληνική πολιτεία με το ν. 3851/2010 προσέθεσε ειδική διάταξη στο ν. 3468/2006 (παρ. 10 αρθ. 3) σύμφωνα με την οποία «...*κατά την αξιολόγηση αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., που υποβάλλονται από*

νομικά πρόσωπα, στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο των οποίων μετέχουν τουλάχιστον είκοσι (20) πρόσωπα με μετοχική ή εταιρική συμμετοχή, κατ' ανώτατο όριο, μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ το καθένα, συνεκτιμάται η συμμετοχή σε αυτά: α) φυσικών προσώπων που είναι δημότες του Ο.Τ.Α., πρώτου ή δεύτερου βαθμού, όπου πρόκειται να εγκατασταθεί το έργο ή β) νομικών προσώπων που ανήκουν σε αυτούς τους Ο.Τ.Α. ή γ) τοπικών συλλόγων ή δ) αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών, με έδρα εντός των διοικητικών ορίων αυτών των Ο.Τ.Α.». Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η ΡΑΕ κρίνει απαραίτητη την εξαίρεση κοινοπρακτικών / συνεταιριστικών σχημάτων από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες για αιολικά έργα ισχύος μέχρι 6MW.

Επειδή, οι ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών προκειμένου να θεωρηθούν επιτυχημένες θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να μην οδηγούν σε υπερβολικά χαμηλές προσφορές, οι οποίες ενέχουν τον κίνδυνο χαμηλού ποσοστού υλοποίησης των έργων. Καθώς, σύμφωνα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές περί ανταγωνιστικών διαδικασιών, προβλέπεται η εφαρμογή ρητρών μη έγκαιρης υλοποίησης. Ταυτόχρονα, εξαιτίας του ότι η ύπαρξη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου και το κόστος σύνδεσης αποτελεί καθοριστικό παράγοντα υλοποίησης κάθε εγκατάστασης Α.Π.Ε., ο οποίος δύναται να μεταβάλλει την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της επένδυσης και κατά συνέπεια να καθορίσει το επίπεδο της υποβαλλόμενης προσφοράς κάθε επενδυτή στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας, κρίνεται σκόπιμο οι ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών να αφορούν έργα με αδειοδοτική ωριμότητα (ήτοι η ύπαρξη κατ' ελάχιστον Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης – ΟΠΣ).

Επειδή, από τα στοιχεία του μητρώου αδειών της ΡΑΕ και από την παρακολούθηση της αδειοδοτικής εξέλιξης των έργων με άδεια παραγωγής, βάσει και των εξαμηνιαίων δελτίων που υποβάλλονται στην Αρχή από τους κατόχους αδειών παραγωγής, αλλά και από τις σχετικές αναρτήσεις στοιχείων και πληροφοριών από τους αρμόδιους Διαχειριστές, προκύπτει ότι, σε ό,τι αφορά: α) στις αιολικές εγκαταστάσεις, το πλήθος των έργων που είναι αδειοδοτικά ώριμα (με Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων – ΑΕΠΟ και Οριστική Προσφορά Σύνδεσης – ΟΠΣ σε ισχύ) είναι συνολικά 148 εκ των οποίων τα 134 είναι ονομαστικής ισχύος μεγαλύτερης των 3MW, β) στα Φ/Β, το πλήθος των έργων που είναι αδειοδοτικά ώριμα είναι συνολικά 72 συνολικής ισχύος 349,76MW, γ) στα ΜΥΕ, το πλήθος των έργων που είναι αδειοδοτικά ώριμα είναι συνολικά 49, εκ των οποίων τα 27 είναι ονομαστικής ισχύος μεγαλύτερης του 1 MW, δ) στις εγκαταστάσεις καύσης βιομάζας το πλήθος των έργων που είναι αδειοδοτικά ώριμα είναι συνολικά 31, εκ των οποίων 3 είναι ονομαστικής ισχύος μεγαλύτερης του 1 MW, ε) στις εγκαταστάσεις βιοαερίου το πλήθος των έργων που είναι αδειοδοτικά ώριμα είναι συνολικά 41, εκ των οποίων τα 11 είναι ονομαστικής ισχύος μεγαλύτερης του 1 MW, στ) στις εγκαταστάσεις Σ.Η.Θ.Υ.Α. το πλήθος των έργων που είναι αδειοδοτικά ώριμα είναι μόλις 2 και ζ) στους ηλιοθερμικούς σταθμούς το πλήθος των έργων που είναι αδειοδοτικά ώριμοι είναι συνολικά 58 και τέλος στις εγκαταστάσεις

γεωθερμίας υφίσταται μόνο ένα έργο με άδεια παραγωγής, χωρίς άλλη αδειοδοτική ωριμότητα.

Επειδή, λαμβάνοντας υπόψη την παράγραφο 11 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 καθώς και την παράγραφο 1 του άρθρου 28 του ν. 4447/2016, προκύπτει ότι τα έργα που δύναται να ενταχθούν στις εν λόγω νομοθετικές προβλέψεις, λόγω της αδειοδοτικής τους ωριμότητας δύναται, υπό προϋποθέσεις, να λάβουν λειτουργική ενίσχυση χωρίς να συμμετάσχουν σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Ως εκ τούτου ακόμη και αν θεωρηθεί ότι το σύνολο των εν λόγω έργων, ανά τεχνολογία και κατηγορία ισχύος, δεν θα συμμετάσχουν τελικά σε ανταγωνιστικές διαδικασίες, προκύπτει ότι ανά τεχνολογία Α.Π.Ε., το πλήθος των έργων που είναι αδειοδοτικά ώριμα και μπορούν να αποτελέσουν δυνητικούς συμμετέχοντες σε προσεχείς διαδικασίες υποβολής προσφορών, προκειμένου να επιτευχθούν και οι πέραν του 2020 στόχοι, είναι: α) για τις αιολικές εγκαταστάσεις ισχύος άνω των 3MW 134 έργα ισχύος 2596,5MW, β) για τα ΜΥΗΕ ισχύος άνω του 1 MW 20 έργα ισχύος 50,6 MW, γ) για τα Φ/Β 72 έργα ισχύος 349,76 MW, δ) για τις εγκαταστάσεις καύσης βιομάζας ισχύος άνω του 1 MW, 2 έργα, ισχύος 8,5 MW ε) για τις εγκαταστάσεις βιοαερίου ισχύος άνω του 1 MW, 4 έργα ισχύος 11,3 MW και στ) για εγκαταστάσεις Σ.Η.Θ.Υ.Α. 2 έργα ισχύος 11 MW. Σημειώνεται ότι τα εν λόγω στοιχεία είναι μία τάξη μεγέθους κατά την χρονική στιγμή της παρούσας γνωμοδότησης και τα οποία είναι διαρκώς μεταβαλλόμενα.

Επειδή, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω καθώς και το σημείο 127 των ΚΓ προκύπτει ότι υφίσταται ένας ικανός αριθμός ώριμων αδειοδοτικά έργων αιολικών και φωτοβολταϊκών που θα μπορούσαν να συμμετάσχουν σε ανταγωνιστικές διαδικασίες, ενώ για τις λοιπές τεχνολογίες (Μ.Υ.Η.Σ., Ηλιοθερμικοί Σταθμοί, Μονάδες Βιομάζας και Βιοαερίου, Γεωθερμικοί Σταθμοί, καθώς και Σ.Η.Θ.Υ.Α.) υφίσταται ένας μικρός αριθμός ώριμων έργων, δεδομένο που καθιστά προβληματική και πιθανότατα αναποτελεσματική όσον αφορά την επίτευξη βέλτιστων τιμών αποζημίωσης τη διεξαγωγή ανταγωνιστικής διαδικασίας για τις εν λόγω τεχνολογίες. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμο οι ανωτέρω τεχνολογίες να εξαιρεθούν κατ' αρχάς, από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστικές διαδικασίες, καθόσον υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι οι προϋποθέσεις επιτυχίας τους (μεγάλη συμμετοχή από διαφορετικούς φορείς) δεν πληρούνται. Η ως άνω εξαίρεση δύναται να αναθεωρείται όταν η ισχύς νέων έργων των τεχνολογιών αυτών υπερβεί το όριο των 300MW, προκειμένου να επανεξετασθούν οι προϋποθέσεις εξαίρεσης σε σχέση με τα προβλεπόμενα στις ΚΓ, αλλά και να αποφευχθεί η υπέρμετρη επιβάρυνση του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

Επειδή, ειδικά για τις κορεσμένες περιοχές θα πρέπει να υπάρξει ειδική μέριμνα ανταγωνιστικών διαδικασιών για την κάλυψη των περιθωρίων ισχύος που προκύπτουν από αναβαθμίσεις ή/και επεκτάσεις Συστήματος Μεταφοράς συμπεριλαμβανομένου και του Δικτύου. Και αυτό διότι στις περιπτώσεις αυτές (ενδεικτικά η περιοχή της Ν. Εύβοιας - Άνδρου - Τήνου που συνδέεται με το ειδικό διασυνδεδετικό έργο καθώς και οι Κυκλάδες) δεν

υπάρχουν έργα με άδεια παραγωγής και περαιτέρω αδειοδοτική ωριμότητα, προκειμένου να καλυφθεί άμεσα το περιθώριο ισχύος που θα προκύψει. Συνεπώς για τις περιπτώσεις αυτές και μόνον, προτείνεται, αρχής γενομένης από το 2017 για την κάλυψη του περιθωρίου ισχύος του ειδικού διασυνδεδετικού έργου «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο ΥΤ Ν. Εύβοιας», η διεξαγωγή ανταγωνιστικών διαδικασιών από τη ΡΑΕ για χορήγηση άδειας παραγωγής και κατοχύρωση Τ.Α. στο πλαίσιο Λειτουργικής Ενίσχυσης για μη ώριμα έργα, οι φορείς των οποίων θα δεσμεύονται για την έγκαιρη υλοποίησή τους μέσω της υποβολής εγγυήσεων.

Επειδή, για ειδικές κατηγορίες έργων, όπως αυτά των εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, καθώς και Θαλάσσιων Αιολικών εγκαταστάσεων, με ειδικό όρο την σύνδεση των σχετικών έργων στο Σύστημα, μέσω νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης, προκύπτει ότι: α) έχουν εκδοθεί άδειες παραγωγής για 18 συγκροτήματα αιολικών εγκαταστάσεων με αυτοτελή διασύνδεση στο ηπειρωτικό Σύστημα και 2 άδειες παραγωγής για Θαλάσσιες Αιολικές εγκαταστάσεις με αυτοτελή διασύνδεση, β) η πλειοψηφία των εν λόγω ενιαίων έργων αφορά εγκαταστάσεις ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 250 MW, γ) η αδειοδοτική εξέλιξή τους αποδεικνύεται ιδιαίτερα μακροχρόνια εξαιτίας της εγγενούς πολυπλοκότητάς τους καθώς και λοιπών εμποδίων (λ.χ. τοπικές αντιδράσεις), γεγονός που αναγνωρίζεται και από τον νομοθέτη (βλ. τελευταίο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει σχετικά με το χρόνο ισχύος της άδειας εγκατάστασης, περίπτωση (β) της παρ.2 και παρ. 3 της υποπαραγράφου Ι.2 του ν. 4152/2013 όπως ισχύει). Λαμβάνοντας υπόψη ότι για τα θαλάσσια αιολικά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 6Α του ν. 3851/2010 περί προκήρυξης ανοιχτού δημόσιου διαγωνισμού για νέα έργα, κρίνεται σκόπιμο τα έργα των ανωτέρω ειδικών κατηγοριών που διαθέτουν άδεια παραγωγής, να εξαιρεθούν από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστικές διαδικασίες, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στο σημείο 20 των ΚΓ περί υποχρέωσης κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων βάσει κοινοποιηθέντος καθεστώτος και εν προκειμένω των διατάξεων των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 4 του ν.4414/2016.

Επειδή, οι Υβριδικοί Σταθμοί που εγκαθίστανται σε αυτόνομα νησιωτικά ηλεκτρικά συστήματα, εμφανίζουν ένα μεγάλο εύρος διαφορετικών τύπων και τεχνολογιών, ενώ ο τρόπος ένταξής τους στο κάθε αυτόνομο σύστημα καθορίζεται από τον εγκεκριμένο Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις ιδιαιτερότητες που εμφανίζει το κάθε αυτόνομο σύστημα, ως προς τον τύπο και το μέγεθος ισχύος των μονάδων παραγωγής Α.Π.Ε. και συμβατικών που λειτουργούν σε αυτό κάνουν δυσχερή την τυποποίηση των σταθμών αυτών. Επιπλέον λόγω των ως άνω ιδιαιτεροτήτων δεν υφίσταται και η επαρκής κρίσιμη μάζα ανά αυτόνομο ηλεκτρικό σύστημα που απαιτείται για τη διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας. Επίσης, δεν είναι δυνατή η συμμετοχή στην ίδια ανταγωνιστική διαδικασία των Υβριδικών Σταθμών με άλλες τεχνολογίες Α.Π.Ε., καθώς πρόκειται για διαφορετικά έργα με αποθήκευση ενέργειας. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, για να μην

ανασταλεί η σχεδιαζόμενη υλοποίηση αυτών των έργων, κρίνεται σκόπιμο, ως προς την αποζημίωση των Υβριδικών Σταθμών, να υιοθετηθεί το ακόλουθο σχήμα:

α) Η τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού, όπως αυτή καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωση β' της παραγράφου 3, του άρθρου 13 του ν.3468/2006 (Α' 129), η οποία προέρχεται αποκλειστικά από την παραγωγή των μονάδων Α.Π.Ε. του Υβριδικού Σταθμού, μέσω των συστημάτων αποθήκευσης του Σταθμού, ορίζεται από την Τ.Α. για αιολικούς σταθμούς της κατηγορίας 2 του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4, επαυξημένη κατά 50%, ή μικρότερο σύμφωνα με την τεχνολογία του Υβριδικού Σταθμού μετά από απόφαση της ΡΑΕ, ώστε να καλύπτονται οι απώλειες ενέργειας στον κύκλο αποθήκευσης του υβριδικού σταθμού, όπως έχει καθοριστεί σήμερα στο άρθρο 21 του ν. 4414/2016, στο πλαίσιο και της Απόφασης Έγκρισης του νέου καθεστώτος στήριξης των Α.Π.Ε.. Η τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού, όπως αυτή καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 3, του άρθρου 13 του ν.3468/2006 (Α' 129), η οποία προέρχεται αποκλειστικά από την παραγωγή των συμβατικών μονάδων του αυτόνομου ηλεκτρικού συστήματος μέσω των συστημάτων αποθήκευσης του Σταθμού, ορίζεται με τρόπο που δεν οδηγεί σε κέρδος του παραγωγού (π.χ. τιμή απορρόφησης προς τον κύκλο απόδοσης).

β) Η τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας των Υβριδικών Σταθμών, η οποία προέρχεται αποκλειστικά από την παραγωγή των μονάδων Α.Π.Ε. του Υβριδικού Σταθμού με απ' ευθείας έγχυσή της στο Δίκτυο των Μ.Δ.Ν., σύμφωνα πάντα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης ΜΔΝ, ορίζεται από την Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν.4414/2016.

γ) Η τιμή αποζημίωσης της διαθεσιμότητας ισχύος Υβριδικών Σταθμών που συνδέονται στο Δίκτυο και αφορά τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής υπολογίζεται σε ευρώ ανά μεγαβάτ εγγυημένης ισχύος (€/MW), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 13 του ν.3468/2006, ως ισχύει, και τιμολογείται σε μηνιαία βάση.

δ) Εάν κατά την κρίση των ενδιαφερομένων δεν εξασφαλίζεται η οικονομική βιωσιμότητα των προτεινόμενων έργων τους, σύμφωνα με τα ανωτέρω σημεία α) έως και γ) δύναται να υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο προς τη ΡΑΕ αναλυτική τεκμηρίωση του κόστους υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου, και η προτεινόμενη τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη μία εύλογη απόδοση της τάξης του 10%. Η ΡΑΕ γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό Ενέργειας και Περιβάλλοντος με βάση το μεταβλητό κόστος παραγωγής του αυτόνομου ηλεκτρικού συστήματος στο οποίο πρόκειται να ενταχθεί το κάθε συγκεκριμένο έργο για το εάν η προτεινόμενη τιμολόγηση για το

συγκεκριμένο έργο επιβαρύνει ή όχι το κόστος παραγωγής του αυτόνομου ηλεκτρικού συστήματος. Εν συνεχεία, το Υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος κοινοποιεί ειδικό σχήμα προς έγκριση προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ε.Ε. για κάθε συγκεκριμένο σταθμό, στη βάση των ανωτέρω.

ε) Η ΡΑΕ δύναται, εφόσον κριθεί σκόπιμο, να επανεξετάσει το ζήτημα στη βάση διενέργειας ανταγωνιστικής διαδικασίας, εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν (ωρίμανση νέων τεχνολογιών, επαρκές επενδυτικό ενδιαφέρον).

Επειδή, η ΡΑΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 8 του ν. 4414/2016 διενήργησε Πιλοτική Ανταγωνιστική Διαδικασία υποβολής προσφορών για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις συνολικής ισχύος 40MW, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύτηκαν στην υπ' αριθ. 570/2016 Απόφασή της. Από την εν λόγω Απόφαση προκύπτει ότι: α) εξαντλήθηκαν οι δημοπρατούμενες ποσότητες και β) υπήρξε σημαντική μείωση των τιμών αποζημίωσης των σταθμών, σε σχέση με τις τιμές εκκίνησης, της τάξης του 15%. Συγκεκριμένα, για την κατηγορία στην οποία συμμετείχαν Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $\leq 1\text{MW}$, έλαβαν μέρος 13 έργα και υποβλήθηκαν 35 προσφορές με τιμές που κυμάνθηκαν από 94,97 €/MWh έως 104 €/MWh με αποτέλεσμα να επιτευχθεί μείωση έως και 8,7%, ενώ για την κατηγορία στην οποία συμμετείχαν Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος $> 1\text{MW}$ έλαβαν μέρος 13 έργα και υποβλήθηκαν 446 προσφορές με τιμές που κυμάνθηκαν από 79,97 €/MWh έως 88 €/MWh με αποτέλεσμα να επιτευχθεί μείωση έως και 14,9%. Συνεπώς, κρίνεται ότι υπήρξε ικανοποιητικό επίπεδο ανταγωνισμού δεδομένου του αριθμού των προσφορών που κατατέθηκαν, γεγονός που αποδεικνύει ότι η επενδυτική κοινότητα είναι πρόθυμη να λάβει μέρος σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών. Επιπλέον, ο ικανοποιητικός αριθμός προσφορών (και για τις δύο κατηγορίες υποβλήθηκαν 481 προσφορές) οδήγησε σε μείωση της επιβάρυνσης για τον τελικό καταναλωτή. Ως εκ τούτου θεωρείται αποτελεσματική η συνέχιση της εφαρμογής της εν λόγω διαδικασίας για ώριμες τεχνολογίες Α.Π.Ε. υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις επιτυχίας τους, με κυριότερη την ύπαρξη ικανού αριθμού συμμετεχόντων και υφιστάμενων αποδοτικών έργων που καλύπτουν την συνολική δημοπρατούμενη ισχύ ανά τεχνολογία Α.Π.Ε..

Επειδή, στην ανωτέρω Πιλοτική Ανταγωνιστική Διαδικασία συμμετείχαν και απαλλασσόμενα και μη απαλλασσόμενα φωτοβολταϊκά έργα επιτυχώς, για τα δε μικρότερα έργα ($< 1\text{MW}$) το ενδιαφέρον υπήρξε εξίσου σημαντικό, ενώ και οι Φορείς των εν λόγω έργων έδειξαν την ίδια ετοιμότητα και εξοικείωση με τις ανταγωνιστικές διαδικασίες, συνεπώς κρίνεται σκόπιμη από τη ΡΑΕ η συνέχιση της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για τα απαλλασσόμενα και μη απαλλασσόμενα έργα σε δύο διακριτές κατηγορίες κατά το πρότυπο της πιλοτικής διαδικασίας.

Επειδή, για τις φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 και τις

φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ενταχθεί στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010, βάσει του ν. 4414/2016 (παρ. 14, αρθ. 7) προβλέπεται ειδικό πλαίσιο συμμετοχής στις ανταγωνιστικές διαδικασίες. Δεδομένου ότι μέχρι στιγμής το εκπεφρασμένο επενδυτικό ενδιαφέρον είναι περιορισμένο (2 όμιλοι) και μάλιστα όχι αρκετό προκειμένου να εξασφαλίσει την επιτυχία της ανταγωνιστικής διαδικασίας (συνολικής ισχύς έργων ελαφρώς μεγαλύτερη του ορίου των 300MW που τίθεται στο νόμο) κρίνεται εύλογη η εξαίρεση των εν λόγω έργων κατ' αρχάς από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες και ο ορισμός μιας τιμής αποζημίωσης. Λόγω των οικονομικών κλίμακας που επιτυγχάνονται στα υπό συζήτηση έργα κρίνεται σκόπιμο η διοικητικά οριζόμενη τιμή (Τιμή Αναφοράς, ΤΑ) να εκφράζεται ως ένα ποσοστό (της τάξης του 90%) της χαμηλότερης τιμής αποζημίωσης (ΤΑ) που επιτεύχθηκε στην προηγούμενη ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για μη απαλλασσόμενα έργα, ενώ μέχρι τη διενέργεια της πρώτης ανταγωνιστικής διαδικασίας προτείνεται να χρησιμοποιηθεί ως τιμή αποζημίωσης το 85% της χαμηλότερης τιμής για τα μη απαλλασσόμενα έργα της πιλοτικής διαδικασίας εντός του 2016, ήτοι τα $85\% * 79,97\text{€}/\text{MWh} = 67,9745\text{€}/\text{MWh}$.

Επειδή, λαμβάνοντας υπόψη α) ότι υφίσταται ένας ικανός αριθμός ώριμων αδειοδοτικά (με ΑΕΠΟ και ΟΠΣ σε ισχύ) αιολικών σταθμών καθώς και φωτοβολταϊκών έργων σε αντίθεση με τις υπόλοιπες τεχνολογίες Α.Π.Ε. (Μ.Υ.Η.Σ., Ηλιοθερμικοί Σταθμοί, Μονάδες Βιομάζας και Βιοαερίου, Γεωθερμικοί Σταθμοί καθώς και Σ.Η.Θ.Υ.Α.), β) ότι τα έργα μικρότερης ισχύος δεν μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακος, γ) τις ιδιαιτερότητες των εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά με αυτοτελή διασύνδεση με το ηπειρωτικό Σύστημα, των Θαλάσσιων Αιολικών εγκαταστάσεων καθώς και των ΥΒΣ και δ) την επιτυχημένη ολοκλήρωση της Πιλοτικής Ανταγωνιστικής Διαδικασίας υποβολής προσφορών για φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις συνολικής ισχύος 40MW που διενήργησε η ΡΑΕ, **κρίνεται ως ενδεδειγμένη επιλογή, οι τεχνολογίες των αιολικών και Φ/Β να αποτελέσουν αντικείμενο ξεχωριστών ανταγωνιστικών διαδικασιών, ενώ οι λοιπές τεχνολογίες να εξαιρεθούν στην παρούσα φάση από αυτές, με την επιφύλαξη αφενός των προβλεπόμενων στο σημείο 20 των ΚΓ περί υποχρέωσης κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων βάσει κοινοποιηθέντος καθεστώτος, αφετέρου των αποτελεσμάτων της ειδικής μελέτης κόστους οφέλους του άρθ. 4 της Απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την «παραχώρηση στην Ελληνική Δημοκρατία παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» [C(2014) 5902/14.08.2014].**

IV. Σχετικά με τη μεθοδολογία και διαδικασία επιμερισμού ισχύος που προβλέπεται για τη συμμετοχή σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός

του ΕΟΧ υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου Ενέργειας με αυτές

Επειδή, η δυνατότητα συμμετοχής παραγωγών Α.Π.Ε. - των οποίων οι σταθμοί είναι εγκατεστημένοι σε άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου Ενέργειας με αυτές - στις εγχώριες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών για την ενίσχυση νέων έργων Α.Π.Ε. αποσκοπεί, στην αποφυγή πιθανής διακριτικής μεταχείρισης της εισαγόμενης ενέργειας από Α.Π.Ε., εξαιτίας του γεγονότος ότι η ενίσχυση της εγχώρια παραγόμενης ενέργειας από Α.Π.Ε. χρηματοδοτείται μέσω του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων (ΕΤΜΕΑΡ), το οποίο επιβάλλεται στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας για το σύνολο της κατανάλωσής τους, συμπεριλαμβανόμενης και της εισαγόμενης «πράσινης» ενέργειας, και ως εκ τούτου στην εξασφάλιση της συμβατότητας του νέου σχήματος λειτουργικής ενίσχυσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με τα άρθρα 30 και 110 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επειδή, κατά τα ανωτέρω, στις εγχώριες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών δεν πρέπει να τίθεται θέμα διακριτικής μεταχείρισης των παραγωγών Α.Π.Ε., των οποίων οι σταθμοί είναι εγκατεστημένοι σε άλλες χώρες του ΕΟΧ (υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου Ενέργειας με αυτές), ο επιμερισμός της ισχύος θα πρέπει να βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

Η μέγιστη ισχύς Α.Π.Ε. από σταθμούς που είναι εγκατεστημένοι σε άλλες χώρες του ΕΟΧ που θα εντάσσεται σε ανταγωνιστική διαδικασία προκειμένου να λάβει ενίσχυση κατά τα ως άνω, θα καθορίζεται ως το γινόμενο του ποσοστού της Εισαγόμενης Ενέργειας Α.Π.Ε. **από χώρα του ΕΟΧ, με την οποία πραγματοποιείται διασυνοριακό εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας** (εν προκειμένω Ιταλία, Βουλγαρία), στην εγχώρια τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας επί τη νέα ετήσια προς δημοπράτηση ισχύ Α.Π.Ε..

Ως Εισαγόμενη Ενέργεια Α.Π.Ε. κάθε γειτονικής χώρας που ανήκει στον ΕΟΧ θα ορίζεται το γινόμενο της καθαρής ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που εισάγεται από τη συγκεκριμένη χώρα επί το ποσοστό συμμετοχής των Α.Π.Ε. της συγκεκριμένης χώρας στην ηλεκτροπαραγωγή της (RES_E share) κατά το προηγούμενο έτος ή κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υφίστανται διαθέσιμα επίσημα δημοσιευμένα δεδομένα, μειωμένο κατά την ποσότητα ενέργειας που αντιστοιχεί σε παραγωγή Α.Π.Ε., η οποία δε λαμβάνει λειτουργική ενίσχυση στην Ελλάδα (υδροηλεκτρική ενέργεια από σταθμούς ισχύος άνω των 15MW). Συγκεκριμένα για κάθε γειτονική χώρα που ανήκει στον ΕΟΧ, η μέγιστη ισχύς Α.Π.Ε. που προέρχεται από σταθμούς που είναι εγκατεστημένοι σε αυτή τη χώρα και η οποία δύναται να λάβει ενίσχυση εντασσόμενη σε ανταγωνιστική διαδικασία, υπολογίζεται από:

$$TP_{EEA\_RES} = (RES\_E_{imp} / FEC_{GR}) * TP_{GR\_RES}$$

όπου ως:

TP_{EEA_RES}, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ μέγιστη ισχύς Α.Π.Ε. που εντάσσεται σε ανταγωνιστική διαδικασία και προέρχεται από σταθμούς που είναι εγκατεστημένοι σε αυτή.

FEC_{GR}, ορίζεται η εγχώρια τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση, όπως αυτή προκύπτει από τα επίσημα δημοσιευμένα στοιχεία των Διαχειριστών της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

TP_{GR_RES}, ορίζεται η εγχώρια νέα ετήσια προς δημοπράτηση ισχύς Α.Π.Ε, όπως αυτή θα προκύπτει από την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.

RES_E_{imp}, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ ποσότητα της εισαγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση, η οποία υπολογίζεται:

$$RES\_E_{imp} = NE_{Imp} * ((RES\_E_{pr} - NRR\_E_{pr}) / TEI_{pr})$$

όπου ως:

NE_{Imp}, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ ποσότητα των καθαρών εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση, όπως προκύπτει από τα επίσημα δημοσιευμένα στοιχεία των Διαχειριστών της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

RES_E_{pr}, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ ποσότητα της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση ή κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υφίστανται διαθέσιμα επίσημα δημοσιευμένα δεδομένα, όπως προκύπτει από την επίσημη ιστοσελίδα της EUROSTAT.

NRR_E_{pr}, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε., η οποία παράγεται από σταθμούς που δε λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση στην Ελλάδα (υδροηλεκτρική ενέργεια από σταθμούς ισχύος άνω των 15MW), κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση ή κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υφίστανται διαθέσιμα επίσημα δημοσιευμένα δεδομένα, όπως προκύπτει από την επίσημη ιστοσελίδα της EUROSTAT.

TEI_{pr}, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ συνολική καθαρή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση ή κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υφίστανται διαθέσιμα επίσημα δημοσιευμένα δεδομένα, όπως προκύπτει από την επίσημη ιστοσελίδα της EUROSTAT.

Η ως άνω διαδικασία είναι σκόπιμο να υπόκειται σε περαιτέρω όρους και προϋποθέσεις που θα περιληφθούν σε μία αμοιβαία συμφωνία συνεργασίας, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο σημείο 122 των ΚΓ και την Οδηγία για τις Α.Π.Ε. 28/2009 (άρθρα 6 έως 11) προκειμένου η παραγόμενη ενέργεια από μονάδες Α.Π.Ε. εγκατεστημένες σε χώρες του ΕΟΧ που λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση με βάση το ν.4414/2016 να προσμετράται στον εθνικό ενεργειακό στόχο.

Η ως άνω ενίσχυση θα χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι η ενέργεια έχει όντως εισαχθεί στη χώρα (π.χ. μέσω διμερών συμβολαίων με τον παραγωγό ή τον εισαγωγέα, δέσμευσης διασυνδεδετικών δικαιωμάτων, συμμετοχής προγράμματος εισαγωγής στον ΗΕΠ κ.λπ.), εφόσον αυτό είναι εφικτό να αποδειχθεί.

Γνωμοδοτεί

- A. Για το καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών προκύπτει, βάσει των ανωτέρω, ως ενδεδειγμένη, η επιλογή σχήματος ανταγωνιστικών διαδικασιών ανά τεχνολογία και όχι τεχνολογικά ουδέτερων.
- B. Στο πλαίσιο του ως άνω ενδεδειγμένου σχήματος υποβολής προσφορών (ήτοι εφαρμογή ανταγωνιστικών διαδικασιών ανά τεχνολογία), κρίνεται σκόπιμο οι τεχνολογίες των αιολικών και των Φ/Β να αποτελέσουν αντικείμενο ξεχωριστών ανταγωνιστικών διαδικασιών, ενώ οι λοιπές τεχνολογίες να εξαιρεθούν στην παρούσα φάση από αυτές, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στο σημείο 20 των ΚΓ περί υποχρέωσης κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων βάσει κοινοποιηθέντος καθεστώτος. Συγκεκριμένα, κρίνεται σκόπιμο:
- i. Να εντάσσονται στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών:
    - ώριμες αδειοδοτικά (με ΑΕΠΟ και ΟΠΣ) αιολικές εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης των 3 MW, με την εξαίρεση συνεταιριστικών/συνεργατικών/κοινοπρακτικών σχημάτων κατά τα οριζόμενα στην παρ. 10 του αρθ. 3 του ν. 3468/2006 όπως ισχύει ή όπως αυτό εξελιχθεί με νομοθετική πρωτοβουλία, όπου το όριο τίθεται στα 6MW,

- ώριμες αδειοδοτικά Φ/Β εγκαταστάσεις κατηγοριοποιημένες, ενδεικτικά: σε απαλλασσόμενες (ισχύος μικρότερης ή ίσης του 1MW) και μη απαλλασσόμενες (ισχύος άνω του 1MW),
  - μη ώριμα αδειοδοτικά έργα, αποκλειστικά και μόνο για την κάλυψη των περιθωρίων ισχύος που προκύπτουν από την ολοκλήρωση αναβαθμίσεων ή/και επεκτάσεων του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένου και του Δικτύου σε κορεσμένες περιοχές, καθώς και από την αύξηση της ζήτησης ή την αλλαγή στο σύστημα ηλεκτροπαραγωγής. Ειδικά για την κάλυψη του περιθωρίου ισχύος που προκύπτει από την ολοκλήρωση του ειδικού διασυνδεδετικού έργου «Σύνδεση Ν. Μάκρη - Πολυπόταμος και Δίκτυο ΥΤ Ν. Εύβοιας» είναι αναγκαία η προκήρυξη της ανταγωνιστικής διαδικασίας αμέσως προσεχώς. Στην παρούσα κατηγορία εντάσσονται και έργα αιολικών σταθμών σε ΜΔΝ, με την επιφύλαξη των ως άνω ορίων 3 και 6 MW.
- ii. Να εξαιρούνται από την ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών:
- επιδεικτικά έργα, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 2 του ν. 4414/2016, καθώς και σταθμοί αυτοπαραγωγών,
  - λοιπές τεχνολογίες Α.Π.Ε. (Μ.Υ.Η.Σ., Ηλιοθερμικοί Σταθμοί, Μονάδες Βιομάζας και Βιοαερίου, Γεωθερμικοί Σταθμοί καθώς και Σ.Η.Θ.Υ.Α.), και για νέα συνολική εγκατεστημένη ισχύ της τάξης των 300-400 MW,
  - εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά καθώς και Θαλάσσιες Αιολικές εγκαταστάσεις με άδεια παραγωγής υπό τον ειδικό όρο αυτοτελούς διασύνδεσης στο ηπειρωτικό Σύστημα με εφαρμογή των προβλεπόμενων στο σημείο 20 των ΚΓ περί υποχρέωσης κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων βάσει κοινοποιηθέντος καθεστώτος,
  - φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122) και τις φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ενταχθεί στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α' 204), όπου προτείνεται να λαμβάνουν κατ' ανώτατο τη διοικητικά οριζόμενη τιμή (Τιμή Αναφοράς, ΤΑ) που ορίζεται σε ποσοστό (της τάξης του 90%) της χαμηλότερης τιμής των προηγούμενων διαγωνισμών του τελευταίου έτους για μη απαλλασσόμενα έργα και μέχρι την εφαρμογή μόνιμων ανταγωνιστικών διαδικασιών τιμή ίση με το 85% της χαμηλότερης Τιμής Αναφοράς για μη απαλλασσόμενα έργα της πιλοτικής διαδικασίας εντός του 2016 (67,9745 €/MWh). Η ένταξη ενός έργου στην κατηγορία αυτή εφαρμόζεται μόνο εφόσον πρόκειται για ολόκληρο το έργο. Εφόσον

πρόκειται για επιμέρους τμήματα ή υποέργα του συνολικού έργου, ακολουθείται η ανταγωνιστική διαδικασία.

Γ. Για τους Υβριδικούς Σταθμούς, προτείνεται το ακόλουθο συνδυαστικό σχήμα αποζημίωσης:

Γ.1 Λειτουργική Ενίσχυση με βάση παρόμοια με το ισχύον πλαίσιο με τις εξής ιδιαιτερότητες:

α) Η τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού, όπως αυτή καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 3, του άρθρου 13 του ν.3468/2006 (Α' 129), η οποία προέρχεται αποκλειστικά από την παραγωγή των μονάδων Α.Π.Ε. του Υβριδικού Σταθμού, μέσω των συστημάτων αποθήκευσης του Σταθμού, ορίζεται από την Τ.Α. για αιολικούς σταθμούς της κατηγορίας 2 του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4, επαυξημένη κατά 50% ή μικρότερη σύμφωνα με την τεχνολογία του Υβριδικού Σταθμού μετά από απόφαση της ΡΑΕ, ώστε να καλύπτονται οι απώλειες ενέργειας στον κύκλο αποθήκευσης του υβριδικού σταθμού, όπως έχει καθοριστεί σήμερα στο άρθρο 21 του ν.4414/2016 και στην απόφαση έγκρισης του νέου καθεστώτος στήριξης των Α.Π.Ε.. Η τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού, όπως αυτή καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 3, του άρθρου 13 του ν.3468/2006 (Α' 129), η οποία προέρχεται αποκλειστικά από την παραγωγή των συμβατικών μονάδων του αυτόνομου ηλεκτρικού συστήματος μέσω των συστημάτων αποθήκευσης του Σταθμού, ορίζεται με τρόπο που δεν οδηγεί σε κέρδος του παραγωγού (π.χ. τιμή απορρόφησης προς τον κύκλο απόδοσης).

β) Η τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας των Υβριδικών Σταθμών, η οποία προέρχεται αποκλειστικά από την παραγωγή των μονάδων Α.Π.Ε. του Υβριδικού Σταθμού με απ' ευθείας έγχυσή της στο Δίκτυο των Μ.Δ.Ν., σύμφωνα πάντα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης ΜΔΝ, ορίζεται από την τιμή της Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν.4414/2016.

γ) Η τιμή αποζημίωσης της διαθεσιμότητας ισχύος Υβριδικών Σταθμών που συνδέονται στο Δίκτυο και αφορά τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής υπολογίζεται σε ευρώ ανά μεγαβάτ εγγυημένης ισχύος (€/MW), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 13 του ν.3468/2006, ως ισχύει, και τιμολογείται σε μηνιαία βάση.

- Γ.2 Εάν κατά την κρίση των ενδιαφερομένων δεν εξασφαλίζεται η οικονομική βιωσιμότητα των προτεινόμενων έργων τους, σύμφωνα με τα ανωτέρω σημεία α) έως και γ) του Γ.1, δύναται να υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο προς τη ΡΑΕ αναλυτική τεκμηρίωση του κόστους υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου, και η προτεινόμενη τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη μία εύλογη απόδοση του επενδυόμενου κεφαλαίου της τάξης του 10%. Η ΡΑΕ γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με βάση το μεταβλητό κόστος παραγωγής του αυτόνομου ηλεκτρικού συστήματος στο οποίο πρόκειται να ενταχθεί το κάθε συγκεκριμένο έργο για το εάν η προτεινόμενη τιμολόγηση για το συγκεκριμένο έργο επιβαρύνει ή όχι το κόστος παραγωγής του αυτόνομου ηλεκτρικού συστήματος. Εν συνεχεία, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί ειδικό σχήμα προς έγκριση προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ε.Ε. για κάθε συγκεκριμένο σταθμό, στη βάση των ανωτέρω.
- Γ.3 Η ΡΑΕ δύναται, εφόσον κριθεί σκόπιμο, να προχωρήσει σε διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας για την εγκατάσταση Υβριδικού Σταθμού σε ένα ΜΔΝ, είτε για την εφαρμογή νέων τεχνολογιών εν είδη πιλοτικού έργου είτε γιατί δεν προωθείται η ανάπτυξη Υβριδικών Σταθμών με το ως άνω υπό Γ.1 και Γ.2 σχήμα είτε γιατί θεωρεί ότι μπορεί να επιτευχθούν χαμηλότερες τιμές ενίσχυσης, π.χ. λόγω αυξημένου ενδιαφέροντος και δυνατότητας σχεδίασης περισσότερων έργων στο ΜΔΝ.
- Δ. Η Ελληνική Δημοκρατία, κατά την προκήρυξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για την ενίσχυση νέων έργων Α.Π.Ε. οφείλει να προβλέψει τη δυνατότητα συμμετοχής παραγωγών Α.Π.Ε., των οποίων οι σταθμοί είναι εγκατεστημένοι σε άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου Ενέργειας με αυτές. Η μεθοδολογία και η διαδικασία επιμερισμού της ισχύος κατά την ως άνω διαδικασία, προκειμένου να μην τίθεται θέμα διακριτικής μεταχείρισης, θα βασίζεται στην κάτωθι μεθοδολογία:

$$TP_{EEA\_RES} = (RES\_E_{imp} / FEC_{GR}) * TP_{GR\_RES}$$

όπου ως:

TP_{EEA_RES}, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ μέγιστη ισχύς Α.Π.Ε. που εντάσσεται σε ανταγωνιστική διαδικασία και προέρχεται από σταθμούς που είναι εγκατεστημένοι σε αυτή.

FEC_{GR}, ορίζεται η εγχώρια τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση, όπως αυτή προκύπτει από τα επίσημα

δημοσιευμένα στοιχεία των Διαχειριστών της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

TPGR_RES, ορίζεται η εγχώρια νέα ετήσια προς δημοπράτηση ισχύς Α.Π.Ε, όπως αυτή θα προκύπτει από την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.

RES_Eimp, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ ποσότητα της εισαγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση, η οποία υπολογίζεται:

$$RES\_E_{imp} = NEImp * ((RES\_Epr - NRR\_Epr)/TEIpr)$$

όπου ως:

NEImp, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ ποσότητα των καθαρών εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση, όπως προκύπτει από τα επίσημα δημοσιευμένα στοιχεία των Διαχειριστών της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

RES_Epr, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ ποσότητα της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση ή κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υφίστανται διαθέσιμα επίσημα δημοσιευμένα δεδομένα, όπως προκύπτει από την επίσημη ιστοσελίδα της EUROSTAT.

NRR_Epr, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε., η οποία παράγεται από σταθμούς που δε λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση στην Ελλάδα (υδροηλεκτρική ενέργεια από σταθμούς ισχύος άνω των 15MW), κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση ή κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υφίστανται διαθέσιμα επίσημα δημοσιευμένα δεδομένα, όπως προκύπτει από την επίσημη ιστοσελίδα της EUROSTAT.

TEIpr, ορίζεται η ανά χώρα του ΕΟΧ συνολική καθαρή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά το προηγούμενο έτος πριν τη δημοπράτηση ή κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υφίστανται διαθέσιμα επίσημα δημοσιευμένα δεδομένα, όπως προκύπτει από την επίσημη ιστοσελίδα της EUROSTAT.

Η ως άνω διαδικασία είναι σκόπιμο να υπόκειται σε περαιτέρω όρους και προϋποθέσεις που θα περιληφθούν σε μία αμοιβαία συμφωνία συνεργασίας, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο σημείο 122 των ΚΓ και την Οδηγία για τις Α.Π.Ε. 28/2009 (άρθρα 6 έως 11) προκειμένου η παραγόμενη ενέργεια από μονάδες Α.Π.Ε. εγκατεστημένες σε χώρες του ΕΟΧ που λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση με βάση το ν. 4414/2016 να προσμετράται στον Εθνικό Ενεργειακό Στόχο.

Αθήνα, 23/2/2017
Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Δρ. Νικόλαος Γ. Μπουλαξής